Version 2
06/2026

Zpracoval: Hradecký venkov o.p.s.

AKČNÍ PLÁN V PROGRAMU HERCULES-CE

MANAŽERSKÉ SHRNUTÍ

Akční plán Hradeckého venkova navazuje na výsledky projektu HERCULES-CE a stanovuje postup dalšího rozvoje komunitní energetiky na území Hradeckého venkova v období pěti let po ukončení projektu. Jeho hlavním východiskem je založení Energetického družstva Hradeckého venkova, vytvoření sítě spolupracujících obcí, odborných partnerů a dalších místních aktérů a příprava technického, organizačního a ekonomického rámce pro praktické sdílení elektřiny.

Projekt HERCULES-CE potvrdil, že rozvoj energetických komunit není pouze technickou otázkou. Pro jejich úspěšné fungování je nezbytné současně řešit zapojování členů a místních stakeholderů, dostupnost a kvalitu energetických dat, nastavení ekonomického a provozního modelu, environmentální přínosy, sociální rozměr komunitní energetiky a dlouhodobé institucionální zajištění. Akční plán proto propojuje technické, ekonomické, organizační, sociální a partnerské aktivity a převádí zkušenosti získané v projektu do konkrétních kroků odpovídajících potřebám Hradeckého venkova.

Navržené aktivity jsou rozděleny do tří navazujících období. Krátkodobá fáze v prvním roce po ukončení projektu se zaměří na zachování kontinuity výsledků HERCULES-CE, aktivizaci vytvořené sítě a praktické uvedení energetického družstva do provozu. Prioritou bude rozšiřování členské základny, příprava nových členů a energetických míst a zahájení prvního reálného sdílení elektřiny. Pilotní provoz umožní ověřit alokační klíče, smluvní a cenová pravidla, administrativní postupy a základní ekonomické přínosy sdílení.

Střednědobá fáze v období jednoho až tří let bude zaměřena na rozšiřování, optimalizaci a stabilizaci provozu družstva. Na základě skutečných dat budou postupně zapojováni další členové, výrobní zdroje a odběrná místa, vytvářeny nebo rozšiřovány skupiny sdílení a upravována provozní, smluvní a ekonomická pravidla. Součástí bude zavedení pravidelného monitoringu, jednotné evidence a dlouhodobě udržitelného způsobu financování správy družstva.

Ve střednědobém období bude rozvíjen také sociální rozměr komunitní energetiky prostřednictvím místního systému energetického poradenství pro domácnosti ohrožené energetickou chudobou. Aktivita propojí energetické poradce, obce, komunitní a sociální pracovníky a další místní organizace. Domácnostem nabídne pomoc při orientaci ve spotřebě energie, vyúčtování, smlouvách, úsporných opatřeních a dostupných formách podpory. U vhodných případů bude posuzována také možnost budoucího zapojení do sdílení elektřiny.

Dlouhodobá fáze ve čtvrtém a pátém roce bude směřovat k institucionalizaci a dlouhodobé ekonomické udržitelnosti Energetického družstva Hradeckého venkova. Na základě zkušeností z provozu a vyhodnocených energetických dat budou připravovány společné investiční záměry zaměřené zejména na nové nebo rozšířené obnovitelné zdroje, akumulaci energie, řízení spotřeby, flexibilitu a čistou mobilitu. Současně bude vytvořen jednotný rámec pro předkládání, hodnocení, financování, schvalování a správu společných investic.

Dlouhodobý rozvoj nebude založen na povinnosti realizovat předem stanovený počet investic, ale na přípravě kvalitních a ekonomicky životaschopných projektů. K realizaci budou doporučeny pouze záměry s prokázanou technickou proveditelností, přiměřeným ekonomickým přínosem, zajištěným financováním a jasně vymezenými vlastnickými a provozními vztahy. Tím bude zajištěno, že nové investice neohrozí běžné fungování družstva a budou odpovídat skutečným potřebám jeho členů.

Průřezovým principem celého akčního plánu je spolupráce. Na místní úrovni bude pokračovat partnerství Energetického družstva Hradeckého venkova, Hradeckého venkova o.p.s., členských obcí, veřejných organizací, podnikatelů, zemědělských subjektů, domácností a odborných partnerů. Významná bude zejména spolupráce s ENVIROS, s.r.o., Centrem investic, rozvoje a inovací – CIRI a projektem EKIM, Královéhradeckým krajem, energetickými specialisty a subjekty zajišťujícími datové a technické fungování sdílení.

Aktivity budou současně provázány s Akčním plánem pro udržitelnou energii a klima Hradeckého venkova – SECAP, energetickým managementem obcí, místními a regionálními energetickými strategiemi a se sociálními a komunitními projekty realizovanými na území Hradeckého venkova. Toto propojení umožní využívat energetické družstvo nejen jako nástroj sdílení elektřiny, ale postupně také jako platformu pro přípravu energetických úspor, obnovitelných zdrojů, společných investic a podpory energeticky zranitelných domácností.

Důležitou součástí bude rovněž zachování evropské spolupráce. Zkušenosti a výsledky budou sdíleny s partnery HERCULES-CE a dalšími energetickými komunitami. Podle dostupných možností bude Hradecký venkov pokračovat ve výměně dobré praxe, využívat nástroje a metodiky vytvořené v projektu, včetně REC Manageru nebo navazujících řešení, a zapojovat se do nových evropských sítí a projektových partnerství.

Výsledkem realizace akčního plánu má být stabilní a postupně se rozvíjející Energetické družstvo Hradeckého venkova, které bude schopné provozovat a rozšiřovat sdílení elektřiny, poskytovat svým členům transparentní a ekonomicky udržitelné služby, podporovat místní energetické projekty a připravovat společné investice. Současně bude přispívat k vyššímu využití místních obnovitelných zdrojů, snižování energetických nákladů a environmentálních dopadů, posilování energetické soběstačnosti území a spravedlivému zapojení obcí, podnikatelů, veřejných institucí a obyvatel do energetické transformace.

AKTIVITY

1. Krátkodobé aktivity: 0–12 měsíců po ukončení projektu

Krátkodobá fáze se zaměřuje na:

- zajištění kontinuity výsledků projektu;
- institucionální závazek;
- aktivizaci sítě.

Aktivita: Rozšíření členské základny a místního partnerství Energetického družstva Hradeckého venkova
Název a popis aktivity Aktivita je zaměřena na postupné rozšiřování členské základny Energetického družstva Hradeckého venkova a budování stabilní sítě místních a regionálních partnerů pro rozvoj komunitní energetiky. Jejím obsahem bude informování a oslovování potenciálních členů, pořádání informačních a konzultačních setkání, individuální jednání s obcemi, veřejnými institucemi, podnikateli, zemědělskými subjekty, domácnostmi a vlastníky obnovitelných zdrojů. Součástí bude zjišťování jejich potřeb, sběr základních údajů o výrobě a spotřebě, posouzení možností zapojení a administrativní podpora při vstupu do družstva. Aktivita naváže na síť stakeholderů vytvořenou v projektu HERCULES-CE a otevře družstvo dalším zájemcům z území Hradeckého venkova. Cílem je vytvořit vyváženou členskou základnu zahrnující výrobce i spotřebitele a připravit nové členy na zapojení do sdílení energie.
Odpovědný subjekt *Hradecký venkov o.p.s.* *Organizace bude zajišťovat koordinaci aktivity, komunikaci se zájemci, informační a konzultační činnost, sběr podkladů a spolupráci s Energetickým družstvem Hradeckého venkova a odbornými partnery.*
Harmonogram realizace Datum zahájení: 1. 11. 2026 Datum ukončení: 31. 10. 2027

Zapojení aktéři a jejich role

- Hradecký venkov o.p.s.
  Sektor: neziskový sektor / místní akční skupina
  Role: koordinace aktivity, informační činnost, konzultace a administrativní podpora zájemců.

- Energetické družstvo Hradeckého venkova
  Sektor: energetické společenství / družstvo
  Role: stanovování podmínek členství, přijímání nových členů a komunikace jejich práv a povinností.

- Obce, jejich příspěvkové organizace, školy a další veřejné instituce
  Sektor: veřejná správa a veřejné služby
  Role: potenciální členové, vlastníci výrobních a odběrných míst a poskytovatelé energetických údajů.

- Místní podnikatelé, malé a střední podniky, zemědělské subjekty, domácnosti a vlastníci obnovitelných zdrojů
  Sektor: soukromý a občanský sektor
  Role: potenciální členové, výrobci nebo spotřebitelé sdílené elektřiny a případní investiční partneři.

- Dobrovolné svazky obcí, mikroregiony a Královéhradecký kraj
  Sektor: veřejná správa a meziobecní spolupráce
  Role: šíření informací, oslovování obcí, koordinace společných zájmů a propojení s regionálními iniciativami.

- Centrum investic, rozvoje a inovací – CIRI / projekt EKIM
  Sektor: regionální odborná organizace / energetické poradenství
  Role: odborná podpora obcí, propojení s činností sdílených energetických manažerů a koordinace poradenských a vzdělávacích aktivit.

- ENVIROS, s.r.o. a další energetičtí odborníci
  Sektor: odborné a poradenské služby
  Role: posuzování výrobních a odběrných profilů a konzultace technických a ekonomických podmínek zapojení.

Očekávané výsledky

• *realizace nejméně 4 informačních nebo konzultačních akcí;*

• oslovení nejméně 20 potenciálních členů nebo partnerů a uskutečnění alespoň 10 individuálních konzultací;

• získání nejméně 5 nových členů energetického družstva;

• zpracování základních údajů alespoň o 10 potenciálních výrobních nebo odběrných místech;

• aktualizace informačního balíčku a vytvoření zásobníku dalších zájemců.

Výsledkem bude rozšířená a informovaná členská základna připravená na praktické zapojení do sdílení energie.

Monitorovací ukazatele

- počet informačních a konzultačních akcí;
- počet oslovených a individuálně konzultovaných subjektů;
- počet nově přijatých členů energetického družstva;
- počet evidovaných a předběžně posouzených výrobních a odběrných míst;
- počet subjektů připravených k zapojení do sdílení energie.

Vazby na další iniciativy nebo projekty EU

Aktivita přímo navazuje na projekt HERCULES-CE, zejména na založení Energetického družstva Hradeckého venkova, vytvořenou síť stakeholderů a připravený technický a organizační model. Při zapojování nových členů budou využívány zkušenosti projektu, participativní metodika, nástroj REC Manager a příklady zahraničních energetických komunit.

Významná je vazba na projekt EKIM realizovaný Centrem investic, rozvoje a inovací – CIRI. Spolupráce umožní propojit místní práci se zájemci s energetickým managementem obcí, odborným poradenstvím a přípravou energetických investic.

Aktivita dále naváže na:

- Akční plán pro udržitelnou energii a klima Hradeckého venkova – SECAP;
- energetické poradenství Hradeckého venkova pro obce a domácnosti;
- regionální a národní podporu komunitní energetiky, úspor energie a obnovitelných zdrojů.
-

Zkušenosti budou průběžně sdíleny s partnery HERCULES-CE a dalšími energetickými společenstvími.

Možná rizika a opatření k jejich zmírnění

- **Nízký zájem zájemců nebo dlouhé rozhodovací procesy obcí**
  Opatření: srozumitelná komunikace přínosů a povinností, individuální konzultace, včasná příprava podkladů, vzorových usnesení a prezentací pro zastupitelstva.
- **Nedostatečné údaje o výrobě a spotřebě nebo nejasný přínos zapojení**
  Opatření: jednotný formulář pro sběr údajů, metodická pomoc a předběžné technické a ekonomické posouzení jednotlivých míst.
- **Rozdílná očekávání výrobců, spotřebitelů a dalších členů**
  Opatření: transparentní pravidla členství, jasná komunikace ekonomických a provozních podmínek a individuální doporučení vhodné formy zapojení.
- **Omezená personální kapacita pro koordinaci aktivity**
  Opatření: jasné rozdělení odpovědností mezi Hradecký venkov o.p.s. a družstvo, standardizované dokumenty a digitální evidence zájemců.

Aktivita: Zahájení a vyhodnocení pilotního sdílení energie v Energetickém družstvu Hradeckého venkova

Název a popis aktivity

Aktivita je zaměřena na přípravu, spuštění a vyhodnocení prvního reálného sdílení elektřiny mezi členy Energetického družstva Hradeckého venkova.

Pilotní provoz bude zahájen s omezeným počtem vhodně vybraných výrobních a odběrných míst, zejména ve vlastnictví členských obcí, jejich příspěvkových organizací a případně dalších členů družstva. Výběr bude vycházet z návaznosti mezi výrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů a spotřebou zapojených míst.

Součástí aktivity bude kontrola technických a spotřebních dat, registrace skupiny sdílení, nastavení alokačních klíčů, smluvních a provozních podmínek, cenového modelu a odpovědností jednotlivých subjektů.

Po zahájení provozu budou sledovány energetické výsledky, ekonomické přínosy a administrativní náročnost. Zjištění budou využívána k úpravě alokačních klíčů, provozních postupů a ekonomického modelu družstva.

Cílem je ověřit navržený model v reálných podmínkách a vytvořit praktický postup pro zapojování dalších členů a energetických míst. Po skončení pilotního období bude sdílení pokračovat a postupně se rozšiřovat.

Odpovědný subjekt

Hradecký venkov o.p.s.

Organizace bude zajišťovat celkovou koordinaci, komunikaci zapojených subjektů, spolupráci s odbornými partnery, monitoring a vyhodnocení pilotního provozu.

Hlavním realizátorem a provozovatelem sdílení bude Energetické družstvo Hradeckého venkova, které zajistí vytvoření skupiny sdílení, nastavení vztahů mezi členy a praktický provoz.

Harmonogram realizace

Datum zahájení: 1. 11. 2026

Datum ukončení: 31. 10. 2027

Zapojení aktéři a jejich role

- Hradecký venkov o.p.s.
  Sektor: neziskový sektor / místní akční skupina
  Role: koordinace aktivity, administrativní podpora, monitoring a zpracování vyhodnocení.

- Energetické družstvo Hradeckého venkova
  Sektor: energetické společenství / družstvo
  Role: hlavní realizátor a provozovatel sdílení, správce členských vztahů a provozních a ekonomických pravidel.

- Zapojené obce, příspěvkové organizace, školy, podnikatelé a zemědělské subjekty
  Sektor: veřejný a soukromý sektor
  Role: vlastníci nebo provozovatelé výrobních a odběrných míst, výrobci či spotřebitelé sdílené elektřiny a poskytovatelé energetických dat.

- ENVIROS, s.r.o. a další energetičtí odborníci
  Sektor: odborné a poradenské služby
  Role: podpora při výběru míst, nastavení alokačních klíčů, ekonomického modelu a vyhodnocování výsledků.

- Centrum investic, rozvoje a inovací – CIRI / projekt EKIM
  Sektor: regionální odborná organizace / energetické poradenství
  Role: propojení pilotního sdílení s energetickým managementem obcí a odborná spolupráce se sdílenými energetickými manažery.

- Elektroenergetické datové centrum, dodavatelé, distributoři a poskytovatel softwarového řešení
  Sektor: energetická infrastruktura, energetický trh a informační technologie
  Role: registrace skupiny a energetických míst, zpracování dat, technická součinnost a podpora evidence a vyhodnocování sdílení.

Očekávané výsledky

- vytvoření a registrace nejméně jedné pilotní skupiny sdílení;
- zapojení alespoň jednoho obnovitelného zdroje, 3 až 5 členů družstva a přibližně 8 až 15 výrobních a odběrných míst;
- nastavení a ověření alokačních klíčů;
- vytvoření smluvního, cenového a provozního modelu sdílení;
- zavedení systému evidence členů, energetických míst a provozních výsledků;
- získání alespoň tří měsíců ucelených provozních dat a jejich energetické a ekonomické vyhodnocení;
- zpracování doporučeného postupu pro další rozšiřování sdílení.

Výsledkem bude prakticky ověřený model sdílení elektřiny využitelný pro další rozvoj družstva na území Hradeckého venkova.

Monitorovací ukazatele

- počet vytvořených a registrovaných skupin sdílení;
- počet zapojených členů, výrobních míst a odběrných míst;
- instalovaný výkon zapojených výroben v kWp;
- množství vyrobené a sdílené elektřiny v MWh;
- podíl sdílené elektřiny na výrobě zapojených zdrojů a spotřebě odběrných míst;
- počet měsíců vyhodnoceného provozu;
- ekonomické přínosy a provozní náklady pilotního sdílení;
- zpracování hodnoticí zprávy a doporučení pro další rozšíření.

Vazby na další iniciativy nebo projekty EU

Aktivita přímo navazuje na výsledky projektu HERCULES-CE, v jehož rámci bylo založeno Energetické družstvo Hradeckého venkova a připraven základní technický, organizační a ekonomický model jeho fungování.

Při přípravě a vyhodnocování pilotního sdílení budou využívány analýzy projektu, metodika zapojování stakeholderů, zkušenosti partnerských energetických komunit a nástroj REC Manager pro simulaci, sledování a porovnávání výsledků. Pilotní provoz prakticky ověří energetickou výkonnost, ekonomickou udržitelnost a provozní nastavení družstva.

Spolupráce s projektem EKIM a CIRI propojí pilotní sdílení s energetickým managementem členských obcí a s přípravou dalších energetických opatření a investic.

Aktivita dále naváže na:

- Akční plán pro udržitelnou energii a klima Hradeckého venkova – SECAP;
- národní systém sdílení elektřiny a služby Elektroenergetického datového centra;
- regionální energetické aktivity Královéhradeckého kraje;
- připravované a realizované projekty obnovitelných zdrojů v členských obcích.

Výsledky budou sdíleny s partnery HERCULES-CE a mohou sloužit jako příklad pro další energetická společenství.

Možná rizika a opatření k jejich zmírnění

- **Nedostatek vhodných míst nebo nevhodný souběh výroby a spotřeby**
  Opatření: předběžné posouzení většího počtu míst, analýza výrobních a spotřebních profilů, náhradní seznam a postupné zapojování dalších odběrů.
- **Zpoždění registrace nebo nedostatečná kvalita energetických dat**
  Opatření: včasná příprava a kontrola podkladů, sjednocený postup sběru dat a průběžná komunikace s Elektroenergetickým datovým centrem a dalšími technickými subjekty.
- **Nevhodně nastavené alokační klíče nebo nízký a nerovnoměrný ekonomický přínos**
  Opatření: jednoduché výchozí nastavení, předběžné simulace, pravidelné vyhodnocování skutečných dat a možnost průběžných úprav pravidel.
- **Vysoká administrativní náročnost, změny podmínek nebo omezené kapacity družstva**
  Opatření: pilotní provoz v omezeném rozsahu, standardizace procesů, využití vhodného softwaru, jasné rozdělení odpovědností a průběžné sledování legislativních a technických změn.

2. Střednědobé activity: 1–3 roky

Střednědobá fáze se zaměřuje na:

- realizaci;
- rozšiřování a další rozvoj;
- začlenění do regionálních politik.

Aktivita: Rozšiřování, optimalizace a stabilizace sdílení energie v Energetickém družstvu Hradeckého venkova
Název a popis aktivity Aktivita navazuje na zapojení prvních členů a zahájení pilotního sdílení elektřiny v prvním roce po ukončení projektu HERCULES-CE. Ve střednědobém období se zaměří na postupné rozšiřování Energetického družstva Hradeckého venkova a na stabilizaci jeho provozu na základě zkušeností a skutečných dat ze sdílení. Do družstva a skupin sdílení budou podle jejich připravenosti zapojovány další obce, veřejné organizace, podnikatelé, zemědělské subjekty, vlastníci obnovitelných zdrojů a domácnosti. U jednotlivých zájemců bude posuzována jejich vhodná role, výrobní nebo spotřební profil a přínos pro vyváženost skupiny sdílení. Pravidelně budou vyhodnocována data o výrobě, spotřebě a sdílení elektřiny, ekonomické přínosy pro členy, provozní náklady a administrativní náročnost. Na základě výsledků budou upravovány alokační klíče, složení skupin, cenová a smluvní pravidla a postupy pro zapojování dalších členů a energetických míst. Součástí bude také mapování nových obnovitelných zdrojů a investičních záměrů, posuzování možností akumulace a řízení spotřeby, jednotná evidence členů a energetických míst a nastavení dlouhodobě udržitelného financování správy družstva. Cílem je rozšířit sdílení energie a vytvořit stabilní, transparentní a ekonomicky udržitelný provozní model připravený na další rozvoj komunitní energetiky na území Hradeckého venkova.
Harmonogram realizace **Datum zahájení:** 1. 11. 2027 **Datum ukončení:** 31. 10. 2029

Zapojení aktéři a jejich role

- Hradecký venkov o.p.s.
  Sektor: neziskový sektor / místní akční skupina
  Role: koordinace aktivity, informační a administrativní podpora a propojení místních a regionálních partnerů.

- Energetické družstvo Hradeckého venkova
  Sektor: energetické společenství / družstvo
  Role: hlavní realizátor, přijímání členů, správa skupin sdílení a nastavování provozních, smluvních a ekonomických pravidel.

- Obce, jejich příspěvkové organizace, školy a další veřejné instituce
  Sektor: veřejná správa a veřejné služby
  Role: členové nebo zájemci o členství, vlastníci výrobních a odběrných míst, poskytovatelé energetických dat a iniciátoři místních energetických projektů.

- Podnikatelé, malé a střední podniky, zemědělské subjekty, domácnosti a vlastníci obnovitelných zdrojů
  Sektor: soukromý a občanský sektor
  Role: výrobci nebo spotřebitelé elektřiny, potenciální členové a případní investiční partneři.

- Dobrovolné svazky obcí, mikroregiony a Královéhradecký kraj
  Sektor: místní a regionální veřejná správa
  Role: šíření informací, identifikace vhodných subjektů, strategická spolupráce a přenos zkušeností do regionálních aktivit.

- Centrum investic, rozvoje a inovací – CIRI / projekt EKIM
  Sektor: regionální odborná organizace / energetické poradenství
  Role: propojení s energetickým managementem obcí, odborná práce s energetickými daty a identifikace úsporných a investičních opatření.

- ENVIROS, s.r.o. a další energetičtí odborníci
  Sektor: odborné a poradenské služby

Role: technické a ekonomické posouzení energetických míst, vyhodnocování profilů a návrhy optimalizačních opatření.

- Poskytovatel softwarového řešení, Elektroenergetické datové centrum a další subjekty energetického trhu
  Sektor: informační technologie, energetická infrastruktura a datové služby
  Role: evidence členů a energetických míst, poskytování a zpracování dat a technická podpora správy skupin sdílení.

Očekávané výsledky

- rozšíření družstva přibližně o 10 až 20 nových členů, včetně nejméně 5 dalších obcí nebo veřejných organizací;
- rozšíření stávajících skupin a vytvoření 1 až 2 nových funkčních skupin sdílení;
- zapojení celkem přibližně 30 až 60 výrobních a odběrných míst;
- zvýšení množství místně vyrobené elektřiny využité prostřednictvím sdílení;
- zavedení pravidelného monitoringu a zpracování nejméně dvou souhrnných ročních vyhodnocení;
- stabilizace alokačních, cenových, smluvních a provozních pravidel;
- zavedení jednotné evidence členů a energetických míst;
- nastavení dlouhodobého financování správy družstva;
- vytvoření standardizovaného postupu pro zapojování dalších členů a energetických míst;
- vytvoření zásobníku nových členů, obnovitelných zdrojů a investičních záměrů.

Výsledkem bude rozšířené a provozně stabilní energetické družstvo s pravidelným systémem monitoringu, vyhodnocování a dalšího rozvoje.

Monitorovací ukazatele

- počet členů energetického družstva, včetně nově přijatých členů;
- počet aktivních skupin sdílení;
- počet zapojených výrobních a odběrných míst;
- celkový instalovaný výkon zapojených výroben v kWp;
- množství vyrobené a sdílené elektřiny v MWh za rok;

- podíl sdílené elektřiny na výrobě zapojených zdrojů;
- počet zpracovaných ročních vyhodnocení;
- ekonomické přínosy, příjmy a provozní náklady energetického družstva;
- počet nových zdrojů nebo investičních záměrů zařazených do zásobníku.

Vazby na další iniciativy nebo projekty EU

Aktivita přímo navazuje na výsledky projektu HERCULES-CE, zejména na založení Energetického družstva Hradeckého venkova, zapojení místních stakeholderů a zahájení pilotního sdílení elektřiny.

Při rozšiřování a optimalizaci budou využívána data z provozu, technické a ekonomické analýzy, participativní postupy, zkušenosti zahraničních energetických komunit a nástroj REC Manager nebo jiné vhodné řešení pro simulaci, správu a monitoring.

Spolupráce s projektem EKIM a CIRI umožní propojit fungování družstva s energetickým managementem obcí, činností sdílených energetických manažerů a přípravou investic do obnovitelných zdrojů, akumulace a energetických úspor.

Aktivita dále naváže na:

- Akční plán pro udržitelnou energii a klima Hradeckého venkova – SECAP;
- místní energetické koncepce a energetický management obcí;
- regionální energetické a klimatické aktivity Královéhradeckého kraje;
- národní nástroje podpory komunitní energetiky, obnovitelných zdrojů a akumulace;
- spolupráci s dalšími energetickými společenstvími a evropskými projekty.

Výsledky budou využity při dalším rozvoji družstva a při začleňování komunitní energetiky do místních a regionálních strategií.

Možná rizika a opatření k jejich zmírnění

- **Pomalejší rozšiřování členské základny nebo nedostatek vhodných výrobců**
  Opatření: cílené oslovování obcí, podnikatelů, zemědělských subjektů a vlastníků obnovitelných zdrojů, prezentace výsledků sdílení a postupné zapojování zájemců.

- **Nevyváženost výroby a spotřeby a nízký podíl skutečně sdílené elektřiny**
  Opatření: posuzování výrobních a spotřebních profilů, vhodné kombinování odběrů, úpravy alokačních klíčů a podpora řízení spotřeby.
- **Vysoká administrativní náročnost a omezené personální kapacity**
  Opatření: standardizace procesů, využití softwarového řešení, jasné rozdělení odpovědností a rozšiřování provozu podle dostupných kapacit.
- **Nedostatečná ekonomická stabilita nebo změny vnějších podmínek**
  Opatření: pravidelné finanční plánování, transparentní cenová a poplatková pravidla, sledování legislativy a průběžná aktualizace provozního modelu.

Aktivita: Energetické poradenství a podpora energeticky zranitelných domácností na území Hradeckého venkova

Název a popis aktivity

Aktivita bude zaměřena na podporu domácností ohrožených energetickou chudobou, které mají vysoké výdaje za energie, žijí v energeticky nevyhovujících budovách nebo se obtížně orientují ve vyúčtování, smlouvách, možnostech úspor a dostupných formách podpory.

Naváže na sociální rozměr projektu HERCULES-CE a vytvoří praktický systém spolupráce mezi energetickými poradci, obcemi, sociálními a komunitními pracovníky a dalšími místními organizacemi, které jsou v přímém kontaktu s ohroženými domácnostmi.

Podpora bude poskytována formou informačních akcí, individuálních konzultací a podle potřeby také návštěv v domácnostech. Poradenství se zaměří na vyúčtování a smlouvy, základní posouzení spotřeby, jednoduchá a nízkonákladová úsporná opatření, možnosti renovace budov, výměny zdrojů tepla a využití obnovitelných zdrojů.

Domácnostem budou rovněž předávány informace o dostupných dotačních, sociálních a odborných službách. U vhodných případů budou posuzovány také možnosti budoucího zapojení do komunitní energetiky nebo odběru sdílené elektřiny.

Cílem je vytvořit dostupný místní systém energetického poradenství, který propojí energetickou, technickou, komunitní a sociální podporu a pomůže domácnostem snižovat spotřebu, náklady a riziko dlouhodobé energetické zranitelnosti.

Harmonogram realizace

Datum zahájení: 1. 11. 2027

Datum ukončení: 31. 10. 2029

Zapojení aktéři a jejich role

- Hradecký venkov o.p.s.
  Sektor: neziskový sektor / místní akční skupina
  Role: koordinace aktivity, poskytování energetického poradenství, organizace informačních akcí a propojování energetických a sociálních aktérů.

- Energetické družstvo Hradeckého venkova
  Sektor: energetické společenství / družstvo
  Role: posuzování možností zapojení domácností do sdílení elektřiny a dalších služeb komunitní energetiky.

- Obce na území Hradeckého venkova
  Sektor: veřejná správa

Role: informování obyvatel, identifikace místních potřeb, doporučování domácností k poradenství a poskytování prostor pro konzultace.

- Sociální a komunitní pracovníci, poskytovatelé sociálních služeb a místní neziskové organizace
  Sektor: veřejný, neziskový a komunitní sektor
  Role: kontakt s cílovými skupinami, identifikace domácností, zprostředkování poradenství a zajištění návaznosti na další pomoc.

- Centrum investic, rozvoje a inovací – CIRI / projekt EKIM
  Sektor: regionální odborná organizace / energetické poradenství
  Role: metodická a odborná spolupráce, koordinace poradenských služeb a výměna zkušeností.

- Energetičtí specialisté a další odborní poskytovatelé služeb
  Sektor: odborné a technické služby
  Role: konzultace složitějších případů, posouzení budov, zdrojů tepla a možností energetických úspor.

- Úřady práce, dotační poradci a další veřejné instituce
  Sektor: veřejná správa a sociální podpora
  Role: poskytování informací o sociálních, finančních a dotačních nástrojích a zajištění návazných služeb.

- Domácnosti ohrožené energetickou chudobou
  Sektor: občanský sektor
  Role: příjemci poradenství a aktivní účastníci realizace doporučených opatření.

Očekávané výsledky

- vytvoření funkční místní sítě energetických, sociálních a komunitních aktérů;
- zapojení nejméně 10 obcí nebo místních organizací;
- realizace nejméně 6 informačních nebo skupinových poradenských akcí;
- poskytnutí individuálního poradenství přibližně 30 až 50 domácnostem;
- realizace terénního poradenství alespoň u 15 domácností, pokud s návštěvou budou souhlasit;
- zpracování základních doporučení úsporných opatření pro podpořené domácnosti;

- nasměrování nejméně 15 domácností do navazujících sociálních, odborných nebo dotačních služeb;
- vytvoření praktických informačních materiálů a jednoduché evidence poskytnuté podpory;
- identifikace domácností, které by mohly být v budoucnu zapojeny do komunitní energetiky.

Aktivita přispěje ke zvýšení informovanosti domácností, omezení nevhodných smluvních a spotřebních rozhodnutí a postupnému zavádění úsporných opatření.

Monitorovací ukazatele

- počet zapojených obcí a místních organizací;
- počet informačních a skupinových akcí;
- počet domácností, kterým bylo poskytnuto individuální poradenství;
- počet domácností podpořených přímo v místě bydliště;
- počet zpracovaných doporučení úsporných opatření;
- počet domácností nasměrovaných do navazujících služeb;
- počet domácností, které realizovaly alespoň jedno doporučené opatření;
- počet domácností, u nichž byla posouzena možnost zapojení do komunitní energetiky.

Vazby na další iniciativy nebo projekty EU

Aktivita přímo navazuje na projekt HERCULES-CE a jeho zaměření na sociální přínosy energetických komunit a snižování energetické chudoby. Využity budou zkušenosti s oslovováním místních stakeholderů, energetickým poradenstvím a hledáním vhodných forem zapojení zranitelných domácností do místních energetických řešení.

Spolupráce s projektem EKIM a CIRI umožní koordinovat místní a regionální energetické poradenství, využívat odborné kapacity energetických manažerů a propojovat podporu domácností s dalšími energetickými opatřeními.

Aktivita bude úzce propojena také s projektem **Komunitní práce MAS Hradecký venkov II**. Komunitní a sociální pracovníci mohou pomáhat identifikovat ohrožené domácnosti, informovat je o dostupné službě a zprostředkovat kontakt s energetickým poradcem. Energetické poradenství se zaměří na spotřebu, vyúčtování, smlouvy a technická opatření,

zatímco komunitní a sociální pracovníci zajistí návaznost na řešení širší sociální, rodinné nebo finanční situace.

Spolupráce bude zahrnovat zejména:

- vzájemné informování o dostupných službách;
- identifikaci a oslovování energeticky zranitelných domácností;
- zprostředkování individuálního a terénního poradenství;
- společné informační nebo komunitní akce;
- předávání domácností do navazujících odborných, sociálních a dotačních služeb.

Aktivita dále naváže na SECAP Hradeckého venkova, místní a regionální aktivity v oblasti sociálního začleňování, energetických úspor a ochrany klimatu a na aktuální národní a evropské programy pro renovace budov a podporu nízkopříjmových domácností.

Získané zkušenosti budou využity při rozvoji místního systému energetického a sociálního poradenství a při začleňování tématu energetické chudoby do místních a regionálních strategií.

Možná rizika a opatření k jejich zmírnění

- **Obtížná identifikace domácností a jejich nízká důvěra v nabízenou pomoc**
  Opatření: spolupráce s obcemi, sociálními a komunitními pracovníky, dobrovolnost zapojení, srozumitelná komunikace a ochrana osobních údajů.
- **Očekávání přímé finanční pomoci nebo okamžitého snížení nákladů**
  Opatření: jasné vymezení rozsahu služby a vysvětlení, že poradenství poskytuje doporučení a zprostředkování podpory, nikoli automatickou finanční pomoc.
- **Omezené možnosti domácností financovat doporučená opatření**
  Opatření: upřednostnění jednoduchých a nízkonákladových kroků, informace o dostupných podporách a předávání domácností dotačním a sociálním poradcům.
- **Omezené personální kapacity a nedostatečná koordinace zapojených aktérů**
  Opatření: postupné zavádění služby, jasné rozdělení rolí, kombinace skupinového a individuálního poradenství a pravidelná koordinace energetických, sociálních a komunitních pracovníků.

3. Dlouhodobé aktivity: 4–5 let

Dlouhodobá fáze se zaměřuje na:

- udržitelnost;
- institucionalizaci;
- evropskou spolupráci.

Aktivita: Příprava a rozvoj společných investic do výroby energie, akumulace a čisté mobility
Název a popis aktivity Aktivita navazuje na stabilizaci Energetického družstva Hradeckého venkova, rozšíření jeho členské základny a zkušenosti získané při provozu skupin sdílení. Na základě skutečných dat o výrobě, spotřebě a sdílení energie budou vyhledávány a připravovány společné investiční záměry podporující další rozvoj a dlouhodobou ekonomickou stabilitu družstva. Součástí bude identifikace vhodných lokalit a objektů, technické a ekonomické posouzení projektů, příprava studií a projektových podkladů, nastavení vlastnického a provozního modelu, zajištění potřebných povolení a hledání vhodného financování. Investiční záměry se mohou zaměřit zejména na: • nové nebo rozšířené obnovitelné zdroje energie; • lokální a komunitní akumulaci; • řízení spotřeby a využívání flexibility; • dobíjecí infrastrukturu a využití sdílené elektřiny pro čistou mobilitu; • další řešení odpovídající potřebám členů a vývoji energetického trhu. Připravovány a realizovány budou pouze projekty s prokázanou technickou proveditelností, přiměřeným ekonomickým přínosem, zajištěným financováním a jasně stanoveným způsobem vlastnictví, správy a rozdělení přínosů. Aktivita současně podpoří institucionalizaci družstva vytvořením pravidel pro předkládání, posuzování, schvalování a dlouhodobou správu společných investic. Evropská spolupráce se zaměří na výměnu zkušeností, přenos ověřených modelů a případné zapojení do nových partnerských sítí a projektů.

Cílem je vytvořit zásobník kvalitně připravených investičních záměrů a postupně realizovat projekty, které zvýší využití místní obnovitelné energie, energetickou soběstačnost území a dlouhodobou stabilitu Energetického družstva Hradeckého venkova.

Harmonogram realizace

Datum zahájení: 1. 11. 2029

Datum ukončení: 31. 10. 2031

Zapojení aktéři a jejich role

- Energetické družstvo Hradeckého venkova
  Sektor: energetické společenství / družstvo
  Role: hlavní nositel aktivity, koordinátor rozhodování členů a případný vlastník nebo provozovatel společné infrastruktury.

- Hradecký venkov o.p.s.
  Sektor: neziskový sektor / místní akční skupina
  Role: koordinace partnerství, podpora projektové přípravy, vyhledávání finančních zdrojů a komunikace s regionálními a evropskými partnery.

- Členské obce, jejich příspěvkové organizace, podnikatelé, zemědělské subjekty, domácnosti a další členové družstva
  Sektor: veřejný, soukromý a občanský sektor
  Role: vlastníci vhodných objektů a lokalit, investoři nebo spoluinvestoři, výrobci a odběratelé energie a uživatelé připravované infrastruktury.

- Centrum investic, rozvoje a inovací – CIRI / projekt EKIM nebo navazující regionální aktivity a Královéhradecký kraj
  Sektor: regionální odborné organizace a veřejná správa
  Role: odborná a strategická spolupráce, propojení s energetickým managementem obcí, investiční přípravou a regionálními energetickými a klimatickými prioritami.

- Energetičtí specialisté, projektanti, právní a ekonomičtí poradci
  Sektor: odborné služby
  Role: zpracování technických, ekonomických, právních a projektových podkladů.

- Finanční instituce, dotační orgány, investiční partneři a dodavatelé technologií
  Sektor: finanční, veřejný a technologický sektor

Role: zajištění financování, technického řešení, realizace, servisu a případného provozu energetických zařízení.

- Partneři HERCULES-CE a další evropské energetické komunity
  Sektor: veřejný, neziskový, výzkumný a energetický sektor
  Role: výměna zkušeností, přenos dobré praxe a příprava společných evropských iniciativ.

Očekávané výsledky

- vytvoření zásobníku přibližně 3 až 5 společných investičních záměrů;
- výběr 1 až 2 prioritních projektů k podrobné přípravě;
- zpracování technického a ekonomického posouzení prioritních záměrů;
- zpracování alespoň jedné studie proveditelnosti nebo obdobného investičního podkladu;
- vytvoření vlastnického, finančního a provozního modelu společných investic;
- zavedení pravidel pro předkládání, posuzování a schvalování investičních záměrů;
- příprava alespoň jednoho projektu do stadia umožňujícího rozhodnutí o realizaci;
- podání žádosti o vhodnou dotační, úvěrovou nebo jinou finanční podporu, pokud bude dostupná;
- případné zahájení vybraného projektu podle výsledků přípravy a dostupnosti financování;
- posílení odborné a institucionální kapacity družstva;
- zapojení do alespoň jedné mezinárodní výměny zkušeností, partnerské iniciativy nebo přípravy evropského projektu.

Monitorovací ukazatele

- počet investičních záměrů zařazených do zásobníku;
- počet prioritních záměrů schválených k podrobné přípravě;
- počet zpracovaných technických, ekonomických nebo proveditelnostních studií;
- počet projektů připravených do stadia rozhodnutí o realizaci;
- počet podaných žádostí o financování;
- objem získaných finančních prostředků;
- počet zahájených nebo realizovaných investic;
- instalovaný výkon nových zdrojů nebo kapacita akumulace;
- počet zapojených členů a investičních partnerů;

- počet mezinárodních výměn zkušeností nebo připravovaných evropských iniciativ.

Vazby na další iniciativy nebo projekty EU

Aktivita přímo navazuje na výsledky projektu HERCULES-CE, zejména na založení a stabilizaci Energetického družstva Hradeckého venkova, vytvoření skupin sdílení a získání praktických dat o výrobě, spotřebě a využití místní energie.

Zkušenosti projektu budou využity při přípravě investičního a obchodního modelu družstva, hodnocení technické, ekonomické a environmentální proveditelnosti projektů, volbě vlastnických a provozních modelů a zapojování veřejného, soukromého a občanského sektoru.

Aktivita bude provázána s projektem EKIM nebo navazujícími aktivitami CIRI, zejména v oblasti energetického managementu obcí, identifikace investičních příležitostí a přípravy energetických projektů.

Naváže také na:

- Akční plán pro udržitelnou energii a klima Hradeckého venkova – SECAP;
- místní energetické koncepce zapojených obcí;
- regionální energetické a klimatické strategie Královéhradeckého kraje;
- národní a evropské programy podporující obnovitelné zdroje, akumulaci, flexibilitu a čistou mobilitu.

V rámci evropské spolupráce budou udržovány kontakty s partnery HERCULES-CE a dalšími energetickými komunitami. Podle dostupných příležitostí bude družstvo nebo Hradecký venkov o.p.s. usilovat o zapojení do evropských sítí, projektových konsorcií a výměny dobré praxe.

Institucionalizace a dlouhodobá udržitelnost

Pro přípravu společných investic bude vytvořen jednotný rozhodovací a investiční rámec, který stanoví:

- způsob předkládání a předběžného výběru investičních námětů;
- pravidla technického, ekonomického a právního posouzení;
- způsob schvalování projektů orgány družstva;
- možnosti finanční účasti členů;
- pravidla rozdělení nákladů, rizik, výnosů a dalších přínosů;

- způsob vlastnictví a dlouhodobé správy infrastruktury;
- pravidla tvorby rezerv na údržbu, obnovu a další rozvoj.

Investice budou připravovány tak, aby neohrozily běžný provoz družstva a aby jejich provozní náklady byly dlouhodobě kryty z příjmů projektů, poplatků za služby, členských příspěvků nebo jiných předem stanovených zdrojů.

Možná rizika a opatření k jejich zmírnění

- **Nedostatek technicky a ekonomicky životaschopných investičních záměrů**
  Opatření: vytvoření širšího zásobníku projektů, jejich postupné prověřování a výběr pouze záměrů s prokazatelným přínosem.
- **Nedostupné financování nebo příliš vysoké investiční náklady**
  Opatření: kombinování dotačních, úvěrových, vlastních a partnerských zdrojů, etapizace projektů a zpracování ekonomických a citlivostních variant.
- **Rozdílné zájmy členů nebo nejasné vlastnické a provozní vztahy**
  Opatření: dobrovolné zapojení do jednotlivých projektů, transparentní rozhodovací pravidla a předchozí právní, daňové a ekonomické posouzení.
- **Dlouhé povolovací procesy, omezená kapacita sítě nebo rychlé změny podmínek**
  Opatření: včasné ověření možností připojení a povolení, etapová příprava, posouzení akumulace a řízení výkonu a průběžná aktualizace technického řešení.
- **Nedostatečné personální a odborné kapacity družstva**
  Opatření: příprava omezeného počtu prioritních projektů, využití externích specialistů a spolupráce s CIRI, Královéhradeckým krajem a dalšími odbornými partnery.

Závěrečné shrnutí a doporučení partnera Hradecký venkov

- Zkušenosti Hradeckého venkova potvrzují, že založení energetického společenství ve venkovském území je dlouhodobý proces, který vyžaduje nejen technické a ekonomické řešení, ale především soustavnou práci s místními aktéry a budování jejich důvěry. Území Hradeckého venkova tvoří 63 převážně malých obcí či menších měst, jejichž personální, odborné a finanční kapacity jsou omezené. Počet obnovitelných zdrojů vhodných pro sdílení se zvyšuje pouze postupně a obce většinu vyrobené elektřiny zatím potřebují pro vlastní budovy.
- Mnohé obecní fotovoltaické elektrárny jsou v provozu krátce a obce teprve získávají zkušenosti s jejich výrobou a vlastní spotřebou. Jejich zapojení do sdílení může být rovněž omezeno podmínkami dotačních programů. Pro další rozvoj energetického družstva proto budou rozhodující skutečná provozní data, ověření dostupných přebytků a vhodné propojení výroben s odběrnými místy.
- Členství v energetickém družstvu a společné budování energetického majetku představují pro obce nový model spolupráce. Přestože starostové často patří mezi hlavní iniciátory, konečné rozhodnutí vyžaduje podporu zastupitelstev. Ta potřebují dostatek času, konkrétní podklady a zejména první výsledky sdílení z vlastního území. Doporučeným postupem je proto zahájit provoz v omezeném a dobře připraveném rozsahu, transparentně vyhodnocovat jeho energetické, ekonomické a organizační výsledky a na jejich základě postupně získávat další členy.
- Zapojení do projektu HERCULES-CE bylo pro vznik Energetického družstva Hradeckého venkova zásadní. Projekt umožnil financovat potřebné personální, odborné, analytické a organizační činnosti, využívat zkušenosti zahraničních partnerů a připravit právní, technický a ekonomický model družstva. Významným výsledkem je oficiální registrace Energetického družstva Hradeckého venkova dne 11. května 2026 jako samostatné právnické osoby.
- Zásadní význam měla také spolupráce Hradeckého venkova o.p.s. se společností ENVIROS, s.r.o. Hradecký venkov zajistil znalost území, komunikaci s obcemi a koordinaci místních aktérů, zatímco ENVIROS poskytl odbornou podporu při zpracování energetických dat, technických a ekonomických analýz, energetických bilancí a návrhu budoucího provozního modelu. Propojení silného místního koordinátora s kvalifikovaným odborným partnerem lze považovat za jeden z hlavních předpokladů úspěšné přípravy energetického společenství.
- Založením družstva proces nekončí. Navržený akční plán stanovuje postup, jak v následujících pěti letech rozšířit členskou základnu, zahájit a stabilizovat sdílení elektřiny, rozvíjet energetické poradenství a sociální rozměr komunitní energetiky a následně připravovat společné investice do obnovitelných zdrojů, akumulace a čisté mobility.

Dlouhodobým cílem je vytvořit stabilní a důvěryhodné energetické společenství, které bude odpovídat možnostem malých venkovských obcí a přinese konkrétní přínosy obcím, podnikatelům, veřejným institucím i obyvatelům území.